

Nº 26/1967.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -  
s e s framställning till Ålands landsting med  
förslag till landskapslag angående ändring av  
landskapslagen om avlöning och pension för  
tjänsteinnehavarna inom folkskolväsendet i land-  
skapet Åland.

Genom tvenne lagar (FFS 759/66 och 277/66) har rikets lag om tjänste-  
innehavarnas inom folkskolväsendet avlöning och pension undergått ändrin-  
gar, vilka i huvudsak innebär förverkligandet av principen, att tjänste-  
innehavarnas inom folkskolväsendet avlöningssystem såvitt möjligt skall  
överensstämma med statstjänstemännens.

Systemet med naturaförmåner har sedan gammalt varit av stor betydel-  
se för folkskollärarna, vilket framgår därav, att övergången till total-  
lönesystemet skedde först år 1958 medan denna åtgärd verkställdes myc-  
ket tidigare för tjänstemännen. Då det ansetts sakenligt, att också  
folkskolväsendets tjänsteinnehavare, fränsett elevhemsföreståndare,  
liksom statstjänstemännen fritt skulle få välja bostad, har rikets lag  
ändrats så, att man till denna del frångått naturaförmånssystemet. För  
att oskäligen hyror för bostäder i folkskolorna icke skall komma att  
uppbäras av lärarna och för att icke heller extra löneförmåner i form  
av billig hyra skulle komma i fråga har dessa hyror bundits vid de  
grundfer, som i detta avseende gäller för tjänstemännen.

Då systemet med kommunaltillägg för lärarna i avlöningsspolitiskt  
avseende visat sig osunt och borde småningom helt avskaffas, har grun-  
derna för detta tillägg justerats genom lagändringen.

Övriga ändringar av lagen innebär endast att vissa stadganden brin-  
gats i överensstämmelse med motsvarande bestämmelser angående statens  
tjänstemän.

Då det på grund av sakens natur är påkallat att landskapslagen om  
tjänsteinnehavarnas inom folkskolväsendet avlöning och pension står i  
konformitet med motsvarande lag i riket, föreslås denna landskapslag i  
sak ändrad helt i överensstämmelse med de i riket genomförda ändringar-  
na.

Med hänvisning till det ovan anförda får vördsamt landskapsstyrelsen  
förelägga landstinget till antagande nedanstående

#### L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om avlöning och pension för tjänste-  
innehavarna inom folkskolväsendet i landskapet Åland.

-----

-2-

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 1 § 2 mom., 3 § 2 mom., 4 § 3 och 4 mom., 11 §, 35 §, 36 §, 38 § 1 mom., 40 § 1 mom., 43 och 45 §§ landskapslagen den 16 oktober 1958 om avlöning och pension för tjänsteinnehavarnas inom folkskolväsendet i landskapet Åland (24/58), av dessa 3 § 2 mom. sådant lagrummet lyder i landskapslagen den 4 juli 1962 (36/62), 35 §, 38 § 1 mom. och 40 § sådana dessa lagrum lyda i landskapslagen den 20 april 1967 (16/67), samt fogas till lagens 9 § ett nytt 2 mom., till 10 § ett nytt 5 mom. och till lagen en ny 11 a § som följer:

## 1 §.

Med tjänsteinnehavare avses i denna lag inom folkskoleväsende tjänstgörande lärare vid lägre folkskola, lärare vid högre folkskola, lärare vid medborgarskola, lärare i annat språk än svenska vid folkskola, lärare vid hjälpskola, observationsklass samt annan specialskola och specialklass, speciallärare, lektor vid mellanskola och elevhemsföreståndare.

## 3 §.

Annan tjänsteinnehavare än lektor vid mellanskola och elevhemsföreståndare, som tjänstgjort i ifrågavarande tjänst såsom ordinarie, såsom förordnad på provtid, såsom interimistisk lärare eller såsom vikarie sammanlagt minst fem år, uppbär avlöning enligt närmast högre avlöningsklass än den tjänsten eljest förutsätter. Till innehavare av lektorstjänst vid mellanskola, som på nämnt sätt tjänstgjort som lektor i mellanskola minst fem år, erlägges avlöning enligt närmast högre avlöningsklass och, om han har tio tjänsteår, enligt två avlöningsklasser högre än vad som eljest erlägges i tjänsten.

## 4 §.

Genom landskapsförordning stogas i vad mån tjänsteinnehavare äger rätt att för ålderstillägg räkna sig till godo den tid han innehaft annan kommunal tjänst, som bör anses såsom huvudsyssla, eller varit anställd i kommunal centralorganisations eller i sammanslutnings av kommuner tjänst eller i statens, landskapets eller religionssamfunds tjänst eller befattnings eller bestridit enskild befattnings.

Ålderstillägg beviljas på ansökan. Ålderstillägg beviljas icke retroaktivt för längre tid än ett år, räknat från utgången av den kalendermånad, under vilken ansökan inlämnats till folkskolans direktions.

-----  
Innehavare av lärartjänst, som är klasslärare och har kompetens som timlärare i annat språk än svenska, samt undervisar minst tre veckotimmar i ifrågavarande språk på sin klass, erhåller ett årligt tilläggsarvode av 300 mark. Detta tilläggsarvode justeras enligt samma grunder som för motsvarande tjänsteinnehavare i riket.

## 10 §.

-----  
Utan hinder av vad ovan är stadgat skall av tjänsteinnehavare, som på grund av sjukdom beviljats i 16 § avsedd invalidpension, för tiden för abrott i tjänsteutövningen innehållas hela hans avlöning från ingången av månaden efter den månad, under vilken invalidpensionen beviljades.

## 11 §.

Kvinnlig tjänsteinnehavare beviljas på ansökan på grund av havandeskap och barnsbörd tjänstledighet med fulla löneförmåner för en tid, vari ingå 54 vardagar och som begynner den 18:de vardagen före den beräknade tidpunkten för nedkomsten. Inträffar nedkomsten tidigare än 18:de vardagen före den beräknade tidpunkten för nedkomsten, begynner tjänstledigheten dagen efter nedkomsten.

## 11 a §.

Tjänsteinnehavare, som beviljats tjänstledighet med lön på grund av sjukdom eller havandeskap och barnsbörd, är skyldig att iakttaga de bestämmelser och anvisningar, vilka meddelas för ansökan om den dag- och moderskapspenning, som enligt 28 § sjukförsäkringslagen utbetalas till arbetsgivaren.

Försummar tjänsteinnehavare att iakttaga i 1 mom. avsedda bestämmelser och anvisningar, må av honom för tjänstledighetstiden i samband med senare löneutbetalning återindrivas vad som motsvarar dag- eller moderskapspenning.

## 35 §.

Innehavare av lärartjänst åtnjuter icke naturaförmåner på grund av tjänsteförhållande. Ledig lärarbostad i folkskolas egen byggnad skall likväl i första hand överlåtas för att användas av lärare i skolans tjänst.

Har lärare på grund av tjänsteförhållande bostad i folkskolans egen byggnad, skall för denna uppbäras hyra enligt samma grunder som för tjänstemannabostad, som upplåtits åt landskapets tjänsteman såsom hyresbostad.

-4-

## 36 §.

Kommun är skyldig att såsom naturaförmån tillhandahålla elevhemsföreståndare en bostad om minst ett rum med värme och lyse, vatten, rätt att använda badrum eller bastu samt nödiga tilläggsutrymmen. Därutöver skall elevhemsföreståndare erhålla kost i elevhemmet under den tid skolarbetet pågår.

Elevhemsföreståndare är skyldig att för de naturaförmåner han åtnjuter erlægga ersättning enligt samma grunder som äro föreskrivna beträffande vederlag och ersättning för tjänstebostad och övriga naturaförmåner, som tillkomma innehavare av landsakepts tjänst eller befattning.

## 38 §.

Den som förordnats att interimistiskt bestrida tjänst inom folkskoleväsendet, äger rätt till avlöning enligt samma grunder som ordinarie tjänsteinnehavare enligt 2 §, 3 § 1 mom., 4, 6, 7, 8 och 9 §§, dock sålunda, att på avlöningen av interimistisk tjänstförrättande, som är ordinarie tjänsteinnehavare eller förordnad att handhåva tjänsten på provtid inom folkskoleväsendet, tillämpas även stadgandet i 3 § 2 mom. Vid avbrott i tjänsteutövning erlägges avlöning enligt stadgandena i 10 och 11 §§. Innehar interimistiskt förordnad icke för tjänsten stadgad kompetens, erlägges den egentliga avlöningen och övertimsarvode med avdrag av tio procent. Till interimistiskt förordnad, som saknar stadgad kompetens, men som innehar av landskapsstyrelsen föreskriven kompetens, erlägges likväl egentlig avlöning och övertimsarvode oförminskade intill utgången av juli månad 1969. Interimistisk elevhemsföreståndare har samma rätt till naturaförmåner som ordinarie tjänsteinnehavare och är skyldig att för dem erlægga ersättning såsom i 36 § är stadgat.

## 40 §.

Den med lärartjänst förenade undervisningsskyldigheten är per vecka, för lärare vid lägre folkskola 24 timmar, för lärare vid högre folkskola och för speciallärare 30, för lärare vid medborgarskola och för lärare i annat språk än svenska 26, för lärare vid hjälpskola, i observationsklasser, specialskolor och specialklasser samt för lärare, som undervisar på flere platser, ävensom för lärare i annat språk än svenska, gemensam för flere skolor 24, och för lektor i mellanskola 26 timmar.

## 43 §.

Kommun må, om landskapsstyrelsen på vägande skäl beviljar tillstånd

därtill, förordna om utbetalning av högre avlöning och pension än ovan i denna lag är stadgat. Högre avlöning och pension skola fastställas i procent eller i markbelopp.

Tjänsteinnehavare inom folkskoleväsendet och timlärare, vilka av kommunen uppbära högre avlöning, erhålla pension av landskapsmedel endast enligt i denna lag stadgade avlöningsgrunder.

45 §.

Den som anser att vederbörande kommunal myndighet förvägrat honom enligt denna lag eller med stöd därav utfärdade stadganden tillkommande avlöning, må skriftligen yrka rättelse hos kommunens styrelse, som äge meddela skriftligt avgörande i saken. Den som är missnöjd därmed, må inom 30 dagar från det han fick kännedom om avgörandet bringa saken till landskapsstyrelsens prövning och avgörande.

Har i 1 mom. nämnt yrkande på rättelse icke framställts hos kommunens styrelse inom ett år från den dag, då lönebeloppet borde hava utbetalats, är rätten därtill förverkad.

Denna lag tillämpas från den 1 juli 1967, dock sålunda, att stadgandena i 3 §, i 9 § 2 mom., och stadgandena om avlöning i 38 § 1 mom. tillämpas från den 1 januari 1967 samt att stadgandena i 10, 11, 11 a §§ träder i kraft den 1 mars 1968.

Utan hinder av vad ovan i 43 § 1 mom. är stadgat, må före denna lags ikraftträdande fastställda föreskrifter i folkskolstadga, fortfarande tillämpas beträffande högre lön och pension.

Mariehamn den 24 augusti 1967.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Martin Isaksson.

Lagberedningssekreterare Sune Carlsson.